

ADVENT: EL SENYOR VE

Conferència pronunciada pel P. Salvador Batet

RECÉS D'ADVENT DE LA GERMANDAT DE POBLET

19 de novembre de 2016

Introducció

L'Advent és el període en què els cristians ens preparam i ens entrenem per a la gran festa de Nadal. És el temps litúrgic que ens porta cap a la celebració de l'entrada dins la història humana, fa poc més de dos mil anys, en un poblet de la terra d'Israel anomenat Betlem, d'aquell que és la presència mateixa de Déu, Jesús de Natzaret, el Fill de Déu.

Déu ve a viure la història humana, la nostra pròpia història, fent-se visible als nostres ulls en un infant feble, nascut pobre però acompanyat de tota la tendresa dels seus pares: de Maria "la mare verge", i de Josep "l'home bo", "el just".

Aquest és el primer missatge i la invitació que l'Advent ens convida a viure: la crida a trobar Déu en la petitesa, en la pobresa, en la senzillesa de la nostra pròpia vida de cada dia.

Les tres vingudes del Senyor

L'Advent neix, a l'origen i en la formació de l'any litúrgic, com a preparació de la festa de Nadal. Advent és una paraula llatina que vol dir "vinguda".

I la primera vinguda que preparam és la que es va esdevenir fa poc més de dos mil anys a Betlem. El naixement de Jesús és un esdeveniment que capgira la nostra història humana, que la renova i l'omple de tot el vigor de Déu mateix, perquè tots nosaltres, tots els homes i dones, caminem per un camí nou i entrem en la seva plenitud de vida.

Però aquest sentit inicial de l'Advent, en tant que preparació de la vinguda històrica del Fill de Déu, ens convida a no quedar-nos només en aquest esdeveniment passat. I és que la vinguda del Senyor es continua realitzant ara, en les nostres vides. El Senyor ve cada dia al nostre cor si l'hi tenim obert, i a través de tot allò que ens envolta i s'esdevé en la nostra vida: tot el que passa en la nostra vida i en el nostre món és una crida del Senyor, una vinguda del Senyor. I juntament amb aquesta vinguda en els esdeveniments de la vida, el Senyor ve també a nosaltres a través de la seva presència eclesial, a través de l'Eucaristia i dels altres sagraments, a través de la Paraula proclamada, a través de la reunió dels creients, tal com ell mateix va prometre: Jo estaré amb vosaltres, dia rere dia, fins a la fi del món (Mt 18, 20).

I, finalment, hi ha encara una tercera vinguda. I és la vinguda definitiva del Senyor al final de la història, quan reunirà la humanitat sencera en la vida plena del seu Regne.

Nosaltres, en aquest món, caminem cap a aquesta vinguda definitiva, i ens preparem per estar-hi ben disposats. I ell, Jesús, ens anuncia que aquest camí humà, a vegades tan ple de foscos i de dolors, és cridat a convertir-se, com diu el llibre de l'Apocalipsi, en un cel nou i una terra nova, on Déu serà per sempre Déu amb nosaltres, i on s'acabaran totes les llàgrimes i totes les penes, i l'amor de Déu ho serà tot en tots.

La pregària més pròpia i significativa de l'Advent és com un clam: Veniu, Senyor Jesús! I en aquest clam hi ha contingut l'anhel de totes tres vingudes:

- Veniu, Senyor Jesús, per compartir la nostra existència humana, fet infant feble a l'estable de Betlem.
- Veniu, Senyor Jesús, cada dia, a la nostra vida, en cada persona, en cada esdeveniment, i en la realitat plena del pa i el vi de l'Eucaristia.
- Veniu, Senyor Jesús, en el vostre Regne definitiu, per aplegar-nos amb vós en aquell amor que serà ja per sempre. Veniu, Senyor Jesús!

Actituds de l'Advent

El temps d'Advent, com cada un dels temps litúrgics, ens convida a viure unes determinades actituds que ens ajuden a créixer i a progressar en la nostra vida cristiana. Durant el temps d'Advent se'n podrien destacar sobretot cinc:

a) L'esperança

Esperem la vinguda del Senyor, i esperem que la seva salvació es realitzi en nosaltres i en el nostre món. Ho sabem prou, que aquesta esperança no es realitzarà definitivament fins que arribi el Regne de Déu per sempre, al final de tot, en la vida eterna. I sabem també que el nostre camí en aquest món està orientat i encaminat cap a aquest moment últim, ple, quan Déu reunirà els seus fills i filles en el seu cel nou, on no hi haurà ja dolor ni penes ni tristeses. Però alhora, aquesta esperança es realitza i s'acompleix ja ara. Jesús ens va ensenyar que cada gest d'amor, cada moment de felicitat, cada dolor alliberat, cada injustícia vençuda, cada experiència de confiança en Déu Pare, és ja la realització del seu Regne. I per això, alhora que esperem la vida nova i definitiva que només Déu pot donar, ens alegrem també de les petites o grans realitats de vida nova que s'esdevenen entre nosaltres. I, sobretot, perquè aquesta esperança sigui veritable, tenim els ulls ben oberts davant els mals i mancances que hi ha en nosaltres i en el nostre món: si visquéssim satisfets, si no ens adonéssim del pecat que hi ha en nosaltres i del dolor que hi ha al nostre voltant, ¿què esperaríem? ¿quin interès tindria per a nosaltres esperar la vinguda del Senyor? ¿quina il·lusió ens farien les paraules tan lluminoses del profeta Isaïes quan anunciava, per exemple que aquell dia, el llop conviurà amb l'anyell, la pantera jaurà amb el cabrit, pasturaran juntes el vedell i el lleó, i un nen petit podrà guiar-los? (Isaïes 11, 6).

b) Preparar el camí del Senyor

És la consigna d'aquest temps, la crida que Joan Baptista feia, allà al riu Jordà, a tots aquells que se li acostaven. El Senyor ve, i la salvació és obra seva, no nostra. Però seria mentida dir que l'esperem si, alhora, nosaltres no treballéssim per començar a fer realitat allò que esperem que ell ens doni. Si anhelem un món on no hi hagi enfrontaments ni llàgrimes, un món on Déu ompli tots els cors, hem de treballar perquè això sigui així. Hem de convertir els nostres cors i hem de fer el que estigui a les nostres mans perquè les nostres vides i el nostre món s'acostin cada cop més al projecte de Déu.

c) La joia

Semblaria que la joia cal guardar-la per Nadal. Certament que l'esclat de l'alegria per la vinguda del Senyor serà per Nadal, però ja ara, de moltes maneres, se'ns convidava a viure la joia de saber que el Senyor és aquí i ens salva. En això, el primer i gran exemple el tenim en els profetes. Ells, fins i tot en les èpoques més difícils de la història d'Israel, convidaven els seus conciutadans a viure l'alegria de saber que el Senyor no els abandonava, que era amb ells, que els guiava i conduïa. I també nosaltres. Nosaltres sabem que el Senyor és aquí, que ve a salvar-nos. És cert que, a vegades, la vida es fa dolorosa i costa més de trobar aquesta alegria. Però sempre, i en aquest temps especialment, ens convé mirar cap al nostre interior i trobar el goig de tenir Déu dins nostre, acompanyant-nos sempre. El gran exemple d'aquesta alegria el tenim en Maria, la Mare de Déu. Només cal veure-la en la seva visita a la seva cosina Elisabet: el fill que ella porta a les entranyes és la més gran alegria, i també la nostra gran alegria. Perquè nosaltres, com Maria, també creiem en Déu i en tot el que ens ha promès.

d) La pregària

Per viure el que aquest temps significa, perquè entri ben endins nostre, és important dedicar temps a la pregària. Aquest temps ens invita de manera especial a aixecar el nostre cor cap a Déu: per acostar-nos més a ell; per desitjar la seva vinguda; per posar davant seu la feblesa de la nostra condició humana; per reconèixer que sense ell no podríem fer res; per compartir també amb ell les joies i les il·lusions a través de les quals ell es manifesta i ens estimula; per mirar cap al nostre món i presentar-li els nostres desig i el nostre treball per una vida més digna per a tothom... I, sobretot, perquè ens entri ben endins l'alegria de la seva presència salvadora.

Aquest ambient prenadalenc, pot tenir el greu inconvenient de fer, si no vigilem, que tot ens passi molt de pressa, sense adonar-nos-en. Aquests dies tots anirem més aviat força atabalats amb tots els preparatius nadalencs més materials. I per això serà bo que, de la manera que a cadascú li vagi bé, busquem seriosament estones per pregar, per fer entrar dins nostre el que aquests dies d'Advent celebrem i el que celebrarem en els propers dies de Nadal.

e) *La paciència*

Moltes vegades els nostres esforços no donen el resultat que voldríem. Treballem per una cosa que creiem que és bona, i no hi ha manera que es faci realitat. Volem convertir-nos i millorar en algun aspecte de la nostra vida, i no ens en sortim. Mirem cap al nostre país o el nostre món, i voldríem que hi hagués més justícia i benestar per a tothom, i ens adonem que hi ha massa interessos que ho impedeixen. Voldríem que Jesús fos més conegut i estimat, i no sabem com fer-ho perquè sigui així. L'Advent és una invitació a treballar sense defallir, encara que les coses no surtin com esperaríem. Ho diu la carta de sant Jaume, un dels textos que llegim els diumenges d'Advent: Tingueu paciència, germans, fins que vingui el Senyor. Mireu com el pagès espera els fruits preciosos de la terra, prenent paciència fins que les pluges primerenques i tardanes l'hauran assaonada. Igualment vosaltres tingueu paciència, refermeu els vostres cors, que la vinguda del Senyor és a prop (Jaume 5, 7-8).

Tenir paciència, i refermar els cors, tot alhora, fins que vingui el Senyor.

Tres personatges de l'Advent: Isaïes, Joan Baptista, Maria

Un dels prefacis que proclamem durant el temps d'Advent diu així: Aquell que anunciaren els oracles de tots els profetes, aquell que esperà, plena d'amor, la Mare Verge, el que Joan proclamà com el qui havia de venir i el mostrarà ja present enmig dels homes, és ell mateix que ara ens dóna el goig de preparar-nos per al misteri de Nadal (Prefaci II de l'Advent). Tres personatges, recorda aquest prefaci, marquen aquest temps de preparació: els profetes, dels quals Isaïes és el més rellevant; Joan Baptista, el precursor; i Maria, la que va infantar el Fill de Déu.

a) *Isaïes*

El llibre d'Isaïes és el llibre que més llegim durant el temps d'Advent: gairebé totes les primeres lectures, tant dels diumenges com dels dies feiners, són d'ell. D'aquest llibre és l'anunci de la noia que tindrà un fill i li posarà Emmanuel; d'aquest llibre és l'anunci de la veu que crida en el desert a preparar el camí del Senyor; d'aquest llibre és l'anunci de l'arribada a Jerusalem de gentades de tot arreu portant or i encens per oferir-los al Senyor. En les paraules profètiques d'Isaïes hi llegim l'esperança del Messies que esperem. Però és bo saber, també, que aquest llibre, de fet, és la unió de tres llibres: el primer, del capítol 1 al 39, és el que va escriure aquell profeta que es deia Isaïes i que va viure a Jerusalem al segle VIII abans de Crist, i que és qui més destaca l'esperança del Messies; el segon, del capítol 40 al 55, és escrit per un altre profeta durant l'exili del poble d'Israel a Babilònia al segle VI abans de Crist, i és tot ell una crida a creure en el retorn a la terra promesa, que serà una gran obra de la salvació de Déu; i el tercer, que ocupa la resta de capítols, és escrit després del retorn de l'exili i anima a reconstruir el país i a confiar en un futur lluminós que Déu crearà. El llibre d'Isaïes és un gran punt de referència per a la fe cristiana. Fins i tot, el fet que sigui de tres autors diferents ens ajuda a descobrir la diversitat de rostres d'una mateixa esperança: Déu que es farà present per obrir un camí nou per al

seu poble, i per a tots els pobles de la terra. I, escoltant les seves paraules, se'ns fa ben viva la llarga història d'esperances d'Israel que nosaltres veiem acomplertes en Jesús.

b) Joan Baptista

El segon i tercer diumenge d'Advent, en tots tres cicles, llegim les crides que Joan fa al poble perquè es converteixi i es prepari per a la vinguda del Senyor. I és que Joan va ser l'home que va preparar i obrir el camí a la predicació de Jesús. Ell, sentint-se cridat per Déu, va començar un moviment de renovació a la vora del riu Jordà, i entorn seu va començar a reunir-se gent, i es va formar una mena de campament on hi havia gent que allà s'estava de manera fixa, i altres que venien només per veure'l i se'n tornaven. Joan els cridava a canviar de vida, a ser fidels a l'esperit de vida que Déu volia per al seu poble perquè deia que Déu aviat es faria present per instaurar el seu regnat, i calia estar preparats per no quedar-ne exclosos. I com a signe de purificació i de canvi de vida, batejava tothom qui tenia ganes d'apuntar-se a aquesta proposta de vida renovada. I allà, quan Jesús un dia s'hi va acostar per manifestar també aquesta voluntat de renovació, Joan el va mostrar com el qui venia de part de Déu a fer realitat tot allò que ell havia anunciat. I així, també ara, per a nosaltres, Joan és el qui ens convida amb energia a convertir-nos per rebre el Senyor, i ens el mostra ja present enmig nostre.

c) Maria

És el tercer personatge de l'Advent. Maria és la que espera com ningú la vinguda de Jesús, perquè el duia dins les seves entranyes. El temps d'Advent és el temps de Maria, la Mare de Jesús, la Mare de Déu. Contemplar-la a ella, veure com Déu actua en ella, veure també com ella hi respon, serà una de les millors maneres de viure l'Advent i de preparar la vinguda del Fill de Déu. D'una manera especial, els darrers dies d'Advent, tota la litúrgia ens convida a posar-hi els ulls. Maria és una noia senzilla, israelita fidel, coneixedora de les esperances del seu poble, que sap prou tot el que els profetes han anunciat i promès, i que espera amb tota la fe l'arribada d'aquell Messies que ha de portar una vida nova per a tothom. I a aquesta noia Déu la crida a ser mare del Messies. I ella respon amb humilitat i amb molta fe a la crida, i es disposa a rebre dintre seu el Salvador del món. I es converteix, així, en la missatgera de l'alegria de Déu, la portadora de la Bona Nova per a la humanitat: la Bona Nova que no és cap teoria, sinó una persona, un infant que es forma en el seu si i que naixerà en un estable de Betlem. Com Elisabet, nosaltres també li podem dir a Maria: Ets beneïda entre totes les dones i és beneït el fruit de les teves entranyes. Feliç tu que has cregut! Allò que el Senyor t'ha fet saber, es complirà. I allò que el Senyor li ha fet saber és la salvació per a tots nosaltres.

Les celebracions: els diumenges

L'Advent comença el quart diumenge abans de Nadal, i, per tant, pot durar, segons el dia de la setmana en què s'escau el 25 de desembre, entre quatre setmanes senceres i tres setmanes i un dia. La litúrgia dels quatre diumenges

d'Advent és la principal guia per viure aquest temps. Els cants, les oracions, tots els elements celebratius hi ajuden. I d'una manera especial les lectures. Fixem-nos com estan distribuïdes:

a) La primera lectura

Les primeres lectures dels diumenges d'Advent són totes elles oracles profètics que anuncien el Messies o anuncien la salvació de Déu i el món nou que ell farà realitat per al seu poble. Alguns d'aquests oracles, en efecte, parlen més d'una persona, el Messies, mentre que altres parlen de la vida nova que es farà realitat per obra de Déu. Però nosaltres hi veiem, tant en els uns com en els altres, l'anunci de la novetat salvadora que representa la vinguda de Jesús.

En el cicle A, aquests oracles són del llibre d'Isaïes tots quatre diumenges; en el cicle B, són d'Isaïes els dels tres primers diumenges, i el del quart és del profeta Natan en el segon llibre de Samuel; i en el cicle C són tots quatre dels profetes Jeremies, Baruc, Sofonies i Miquees. I es pot destacar també que en tots tres cicles, mentre que els tres primers diumenges els oracles són de caire més genèric, en el quart diumenge, amb Nadal ja a tocar, parlen tots molt directament de la vinguda d'un Messies descendent de David.

b) La segona lectura

La segona lectura dels diumenges d'Advent és sempre una exhortació de les cartes apostòliques convidant-nos a viure les actituds pròpies de l'Advent: l'esperança, la preparació per a la vinguda del Senyor, la fidelitat, la confiança, l'expectació, la pregària... el tercer diumenge, que sempre té un to de més alegria, com una mena d'anticipació del goig de Nadal, en dos dels cicles B i C llegim exhortacions a viure aquesta alegria, i en el cicle A llegim l'exhortació a la paciència i a refermar els cors, de la carta de sant Jaume; especialment destacable és el text del cicle C, de Filipencs 4,4-7: Viviu sempre contents en el Senyor; ho repeteixo, viviu contents....

c) L'evangeli

Els evangelis dels diumenges d'Advent estan clarament dividits en tres grups de temes: el primer diumenge, els evangelis ens parlen de la vinguda del Senyor al final de la història, la tercera de les vingudes que celebrem en el temps d'Advent. Cada any llegim un text evangèlic en què Jesús anuncia aquesta vinguda definitiva, segons l'evangelista corresponent (al cicle A Mateu, al cicle B Marc, i al cicle C Lluc). Un anunci que inclou, també, una crida a vetllar i estar-hi preparats. El segon i tercer diumenge estan dedicats a Joan Baptista. Al segon diumenge llegim la seva crida a preparar els camins del Senyor segons cada un dels evangelistes, i al tercer llegim altres escenes de la seva activitat i predicació. I finalment, el quart diumenge està dedicat ja a preparar directament la celebració del Nadal: hi llegim escenes de l'anunci del naixement de Jesús, amb Maria com a principal protagonista.

En el cicle A llegim el somni de Josep en què l'àngel li fa saber que el fill que Maria espera ha estat concebut per obra de l'Esperit Sant, segons se'ns explica a l'evangeli de Mateu (1,18-24); en el cicle B llegim l'escena de l'anunciació de l'àngel Gabriel a Maria (Lluc 1,26-38); i en el cicle C llegim la visitació de Maria a la seva cosina Elisabet (Lluc 1,39-45).

Les lectures dels dies feiners

Per a qui vulgui viure amb més intensitat el temps d'Advent, les celebracions dels dies feiners o ferials són una bona font on alimentar-se. Les lectures seran les que millor ens podran guiar en aquest camí de preparació i vivència de la vinguda del Senyor. En els dies feiners hi ha una divisió molt clara en dues parts: la primera de més baixa intensitat, i la segona més intensa. La primera part va fins el dia 16 de desembre, i la segona des del 17 fins al 24. I les podem caracteritzar de la manera següent:

a) Primera part de l'Advent

En la primera part de l'Advent, les lectures ens parlen en general de la preparació de la vinguda del Senyor. En els primers dies, el punt de referència és la primera lectura, que sempre ens ofereix anuncis profètics del llibre d'Isaïes, en funció dels quals està triat l'evangeli. En canvi, després el punt de referència passa a ser l'evangeli, en què llegim textos on hi surt Joan Baptista, i les primeres lectures estan triades en funció de l'evangeli.

b) Segona part de l'Advent

En la segona part de l'Advent tot està centrat en la preparació del Nadal. D'aquests dies, del 17 al 24, se n'ha dit "la Setmana Santa de Nadal", i tenen com una de les seves característiques les anomenades "antífones de la O", unes antífones que es canten a les Vespres i que comencen amb una invocació a Jesús anomenant-lo cada dia amb un títol diferent: Oh Saviesa, Oh Adonai (Senyor), Oh Rebrot de Jesè, Oh Clau de David, Oh Orient, Oh Rei, Oh Emmanuel! En aquests dies, llegim a l'evangeli els relats del primer capítol dels evangelis de Mateu i de Lluc, que narren els esdeveniments que van precedir el naixement de Jesús, i a la primera lectura llegim oracles de l'Antic Testament que són com anuncis i figures que preparen aquest naixement.

Els signes de l'Advent

Ara anomenarem alguns signes externs i visibles que marquen aquest temps i ens ajuden a tenir més present el que celebrem, tant a l'església com a casa:

a) L'austeritat litúrgica

El temps d'Advent no és, certament, un temps penitencial com la Quaresma, en què és posa un gran accent en la nostra conversió del pecat per poder celebrar la Pasqua. El color litúrgic de l'Advent és el morat, com a la Quaresma, però el to és més aviat de pau joiosa en l'espera del Senyor: per exemple, a diferència de

la Quaresma, a l'Advent no deixem de cantar l'al·leluia. Però tot i així, l'Advent és un temps litúrgicament auster, perquè és un temps de preparació, que portarà a l'esclat de l'alegria de Nadal. Per això és convenient que l'església estigui adornada amb discreció, i que guardem la millor il·luminació i altres ornamentacions per quan arribi el Nadal. I per això també, durant l'Advent no cantem el Glòria, que és l'himne dels àngels a Betlem. Per Nadal el cantarem amb tota propietat.

b) La corona d'Advent

La corona d'Advent és un costum vingut del nord d'Europa, però que ha arrelat ja entre nosaltres, i que pot resultar molt interessant com a recordatori d'aquest temps. Consisteix en una corona de branques verdes, col·locada en un lloc prou visible i digne, i que té enganxades quatre espelmes vistoses, pels quatre diumenges d'Advent. I el que es fa és encendre el primer diumenge una espelma, el segon dues, el tercer tres, i el quart totes quatre mentre es diu una pregària, o es canta un cant, o es llegeix una lectura. Es pot fer a l'església, i llavors l'encesa de les espelmes es fa al començament de la missa, i es pot fer també a casa, i l'encesa es fa el diumenge abans de dinar, o el dissabte al vespre, o en algun altre moment que vagi bé. A l'església, és una manera senzilla i familiar de tenir present aquest temps que ens va portant cap a la festa del Senyor que ve enmig nostre.

c) La col·lecta per als pobres

És un signe. Donar diners és una clara i precisa realitat que afecta la vida. Fer una col·lecta en la qual es faci visible la nostra voluntat de compartir amb els pobres els nostres béns, és una magnífica manera de preparar el naixement d'aquell que va néixer pobre i ens va dir que el trobaríem en els pobres. És també una magnífica manera de recordar que aquesta crida a compartir els béns ha de ser una característica constant i bàsica de la vida cristiana, i no només el resultat d'un esclat momentani de bons sentiments. La definició de Joan Baptista sobre què significa preparar el camí del Senyor, és certament molt clara: Qui tingui dos vestits, que en doni al qui no en té, i qui tingui menjar que el comparteixi també amb els altres (Lluc 3,10-11).

d) Fer el pessebre

La millor manera d'acabar l'Advent i enfilel el Nadal és fent el pessebre. Més gran o més petit, més senzill o més artístic, és important tenir al menjador de casa (o en un altre lloc adient) aquest senyal tan visible del que celebrem per Nadal. Serà un bon signe pels qui viuen o vivim a la casa i per als qui puguin venir a visitar-nos. El pessebre convé fer-lo ja cap als darrers dies abans de Nadal, perquè abans és bo de mantenir a casa l'ambient d'Advent mitjançant la corona. I després, un cop fet, podem pensar a fer-hi alguna pregària de tant en tant, o animar-nos a cantar-hi cançons nadalenques....

Per acabar

Per acabar, desitjar que el Senyor ens ajudi i acompanyi per viure amb intensitat aquest temps d'Advent que ens disposem a encetar. Que sapiguem descobrir el Senyor que plantarà la seva tenda entre nosaltres, i es farà concretament present en la nostra història i vida. Jesús de Natzaret, el fill de Maria, és el Fill de Déu, fet home que ve a compartir la nostra vida i a fer-se trobadís de manera especial en cada un de nosaltres. Que de la seva mà caminem ara i sempre, avançant cada dia més cap a la joia del Nadal, del "Déu-amb-nosaltres".